

Beleidsregels waterkeringen Groot Salland

Opsteller: Waterschap Groot Salland
Dokter van Thienenweg 1
8025 AL Zwolle
Datum: 8 september 2015
Status: Beleidsregels waterkeringen

Het dagelijks bestuur van Waterschap Groot Salland besluit de 'Beleidsregels waterkeringen Waterschap Groot Salland' vast te stellen onder intrekking van de op 3 juni 2014 vastgestelde 'Beleidsregels waterkeringen'.

Zwolle, 6 oktober 2015

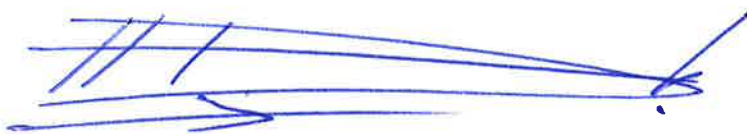
Het dagelijks bestuur van het Waterschap Groot Salland

de secretaris

de dijkgraaf



ir. E. de Kruijk



ir. H.H.G. Dijk

1. INLEIDING

Waterschap Groot Salland (WGS) is verantwoordelijk voor het beheer van de waterkeringen in zijn beheergebied. Om het beheer uit te voeren heeft WGS verschillende samenhangende instrumenten: de Keur, de Legger, Beleidsregels en Algemene regels.

In de Keur staan de verbodsbepalingen opgenomen die op en rond dijken gelden. De legger geeft de reikwijdte van de verbodsbepalingen ruimtelijk weer door middel van verbods- of beschermingszones. In de Beleidsregels geeft WGS aan hoe met de bevoegdheid tot vergunningverlening wordt omgegaan. De Algemene regels geven tenslotte weer welke handelingen op of bij dijken in afwijking op de keur toch verricht mogen worden en onder welke voorwaarden.

Onderhavig document bevat, per handeling –zoals bebouwing, kabels en leiding- de Beleidsregels waterkeringen van WGS.

1.1. Definitie, doel en gebruik

1.1.1. Definitie

Volgens de Algemene wet bestuursrecht wordt onder 'beleidsregel' verstaan: "een bij besluit vastgestelde algemene regel, niet zijnde een algemeen verbindend voorschrift, omtrent de afweging van belangen, de vaststelling van feiten of de uitleg van wettelijke voorschriften bij het gebruik van een bevoegdheid van een bestuursorgaan." De regel geeft dus aan hoe het bestuursorgaan van een bepaalde bevoegdheid, in dit geval de bevoegdheid tot vergunningverlening, gebruik maakt. De regel fungeert als een richtlijn van het bestuur voor derden. De beleidsregels moeten worden gepubliceerd. Het waterschap mag alleen in bijzondere gevallen afwijken van die beleidsregels.

1.1.2. Doel

Het doel van de beleidsregels is het bieden van transparantie aan derden in het proces van vergunningverlening. Indieners van een vergunningaanvraag wordt door middel van de beleidsregels duidelijk gemaakt welk afwegingsmechanisme en welke criteria WGS hanteert bij vergunningverlening en, als een vergunning in beginsel verleend kan worden, welke voorschriften daar voor dan gelden.

1.1.3. Gebruik

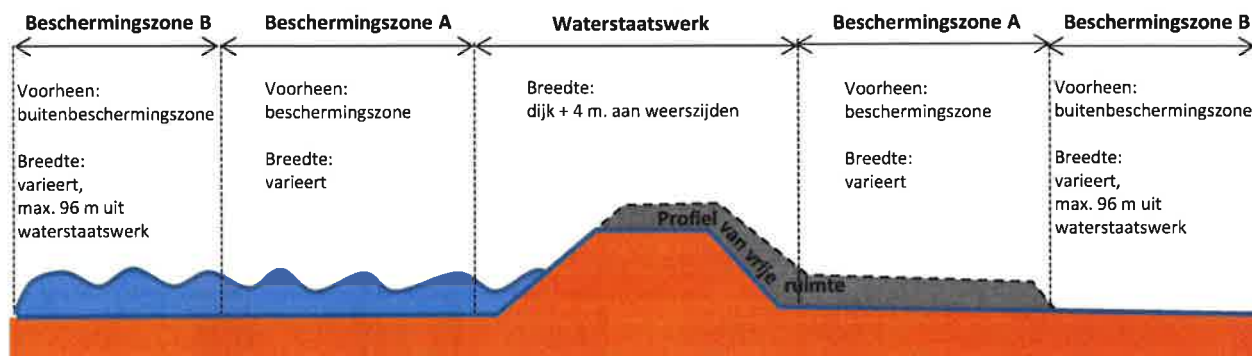
WGS hanteert de beleidsregels als handelingskader en criteria bij vergunningverlening voor primaire, regionale en overige waterkeringen in zijn beheer.

1.2. Verbodszones

1.2.1. Zones

In de legger staan de verbodszones weergegeven en in de Keur welke verbodsbepalingen in welke zone gelden.

Het waterschap onderscheidt vier typen zones, in onderstaande figuur weergegeven.

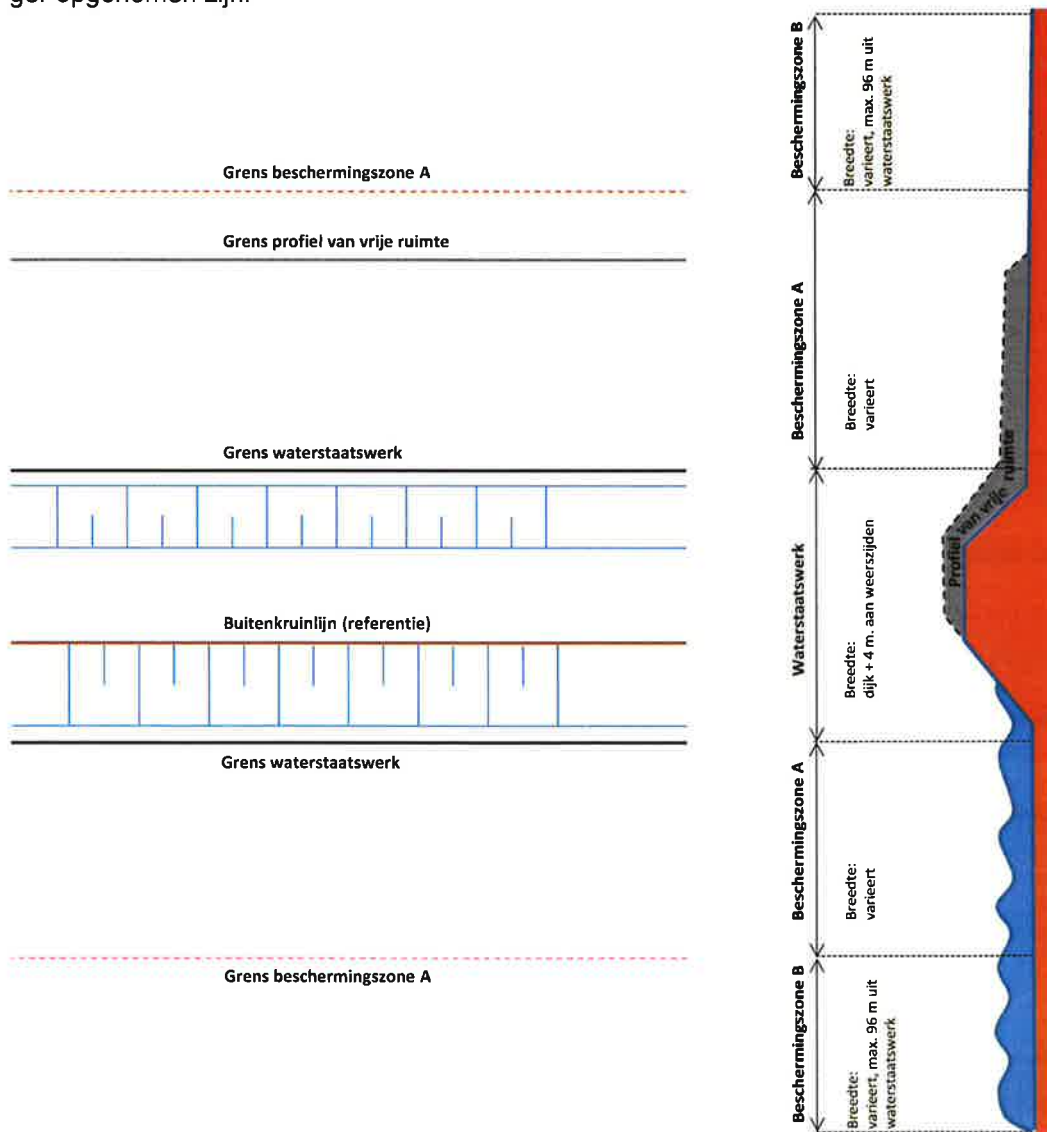


1. Het **waterstaatswerk** omvat het te beschermen profiel en een onderhoudsstrook van 4 meter aan weerszijden. Voor het waterstaatswerk geldt het strengste keurregime.

2. De **beschermingszone deel A**, -tot wijziging van de Keur de beschermingszone genoemd-, beschermt de directe invloedzone van de dijk. De beschermingszone deel A varieert in breedte. Voor de beschermingszone A geldt een milder keurregime dan voor het waterstaatswerk. Volgens de Keur is het onder meer verboden om zonder vergunning bouwwerken te plaatsen (bijvoorbeeld een woning of een stal) en afgravingen te verrichten (bijvoorbeeld een sloot).
3. De **beschermingszone deel B**, voorheen tot wijziging van de Keur de buitenbeschermingszone genoemd-, beschermt dijk tegen invloeden van grootschaliger handelingen. De beschermingszone B varieert in breedte. De breedte is afhankelijk van de breedte van de beschermingszone A. De begrenzing verandert niet; die blijft 96 meter uit het waterstaatswerk. Voor de beschermingszone B geldt het mildste keurregime.
4. Door middel van het **profiel van vrije ruimte** reserveert het waterschap ruimte bij de dijk voor toekomstige dijkversterkingen. In het profiel van vrije ruimte is het volgens de Keur verboden om zonder vergunning werken te plaatsen, bijvoorbeeld een woning, en infrastructuur.

Indien gewenst kan de aanvrager op basis van uit te voeren grondmechanisch onderzoek zelf een specifiek profiel van vrije ruimte voor de lokale situatie laten berekenen door een daartoe gespecialiseerd bureau. Uitgangspunt hierbij is in ieder geval dat de uitbreidbaarheid van de waterkering voor een periode van ten minste 100 jaar gegarandeerd moet worden. Het berekende profiel dient door het waterschap goedgekeurd te worden.

In onderstaande figuur is een schematisch overzicht gegeven van de verschillende zones die in de legger opgenomen zijn.



De legger is online te raadplegen op www.wgs.nl/legger. De precieze beschrijving van de verbodsbepalingen die voor de verschillende zones gelden, vindt u in artikel 3.1. van de Keur. U kunt de Keur raadplegen via www.wgs.nl/keur.

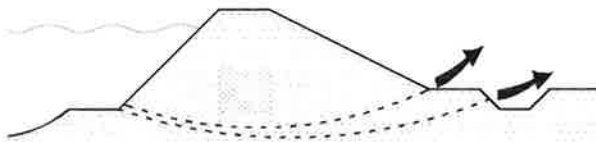
1.2.2. Functioneren waterkering

De waterkering en bijbehorende beschermingszones dient zoveel mogelijk vrij te zijn van bouwwerken, kabels, leidingen en andere niet waterkerende objecten. Deze objecten of werkzaamheden nabij een waterkering kunnen in beginsel het waterkerend vermogen en beheer van de kering in gevaar brengen, bemmeren of de kosten van het beheer onevenredig doen toenemen.

Afname van het waterkerend vermogen ontstaat wanneer een niet waterkerend object een negatieve invloed heeft op de weerstand tegen de hieronder genoemde 'faalmechanismen'. Bij een vergunningaanvraag dient de initiatiefnemer per ondergenoemd faalmechanisme aan te tonen dat er geen sprake is van negatieve invloed.

Piping

Piping is het fenomeen waarbij tijdens hoogwater zand onder de dijk wegspoelt en de dijk uiteindelijk ondermijnd raakt.



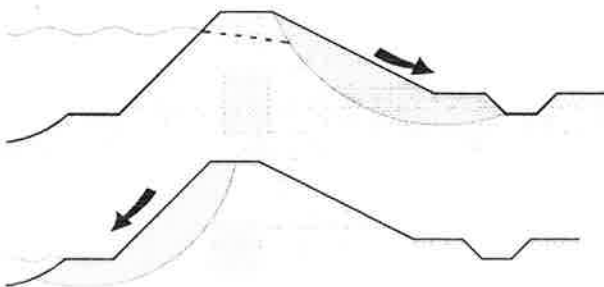
Piping kan ontstaan wanneer de grondopbouw verstoord wordt. Hiervan is bijvoorbeeld sprake wanneer in de pipinggevoelige zone:

- bebouwing wordt geplaatst die de grondlagen als gevolg van funderingspalen of –balken verstoort / doorbreekt;
- leidingen worden geplaatst die de grondlagen als gevolg van de erosiekrater van een falende (druk)leiding verstoren / doorbreken;
- wegen worden aangelegd waarvan het cunet / fudering de bodemlagen verstoort / doorbreekt;
- ontgravingen worden verricht die de bodemlagen kunnen verstoren / doorbreken.

De reikwijdte van de pipinggevoelige zone is relatief groot en bepaalt vaak de afmeting van de beschermingszone A.

Instabiliteit

Instabiliteit is het afschuiven van de binnen- of buitenzijde van de dijk.



Instabiliteit kan ontstaan wanneer de vorm van de dijk of de naast de dijk liggende gronden worden aangetast. Hierdoor kan een te steil talud ontstaan of een te laag maaiveld naast de dijk. Hiervan is bijvoorbeeld sprake wanneer in de stabiliteitszone:

- bebouwing met kelder wordt geplaatst waardoor een maaiveldverlaging ontstaat;
- leidingen worden geplaatst die de grondlagen als gevolg van de erosiekrater van een falende (druk)leiding verstoren / doorbreken;
- wegen worden aangelegd waarvan het cunet / fudering de bodemlagen kan verstoren / doorbreken en de sterkte-eigenschappen ervan kan aantasten. De verkeersbelasting op wegen op wa-

- terkeringen kan de stabiliteit van de waterkering in negatieve zin beïnvloeden. Dit effect kan doorgaans worden gecompenseerd door een verbreding van de voet van de waterkering;
- ontgravingen worden verricht.

De reikwijdte van de stabiliteitszone is relatief klein en bepaalt alleen de afmeting van de beschermingszone A als er geen sprake is van pipinggevoeligheid.

Erosie taluds

Door doorbreking van de bekleding van de waterkering neemt zeker bij overslag maar ook bij zware regenval de kans op erosie van de buitentalud, kruin en binnentalud toe. Dit effect zal nog worden versterkt door de verwachte toename van menselijke activiteiten, zoals bebouwing en grondbewerking in tuinen. Indien de erosie niet zal leiden tot bezwijken van de waterkering (bijvoorbeeld bij een ruimer profiel of flauwere taludhelling) behoeft het ontbreken van een goede erosiebestendige bekleding overigens geen groot bezwaar te zijn.

Het met auto's berijden van de waterkering brengt een vergrote kans op beschadiging van de grasmat direct naast de verharding met zich mee. Kwetsbare plekken zijn met name de bermen en de op- en afritten. De erosiebestendigheid van de bekleding zal daardoor afnemen.

Beheer van de kering

De aanwezigheid van bouwwerken en dergelijke op kruin en/of taluds werken belemmerend op de mogelijkheden tot beheer van de waterkering. Controle van de afmetingen van de waterkering en inspectie op mogelijk schade kunnen niet goed worden uitgevoerd.

1.3. Raakvlakken met andere wet- en regelgeving

Er kunnen algemene regels van toepassing zijn.

2. ALGEMEEN TOETSKADER

2.1. Algemeen toetskader

1. Voor activiteiten die niet gebonden zijn aan de waterkering met bijbehorende beschermingszone en profiel van vrije ruimte, wordt geen toestemming verleend tenzij sprake is van:

- a) een groot openbaar belang en de activiteit niet redelijkerwijs buiten de waterkering met bijbehorende beschermingszone en profiel van vrije ruimte kan worden gerealiseerd;
- b) een zwaarwegend bedrijfseconomisch belang voor bestaande grondgebonden bedrijven en de activiteit niet redelijkerwijs buiten de waterkering met bijbehorende beschermingszone en profiel van vrije ruimte kan worden gerealiseerd;
- c) verbouw van (en aanleg van voorzieningen rond) bestaande bebouwing of vervanging van (en aanleg van voorzieningen rond) bestaande bebouwing door nieuwbouw.

2. De toestemming bedoeld onder 1 wordt alleen gegeven indien:

- a) er sprake is van een zodanige situering en uitvoering van de activiteit dat het functioneren en dagelijks beheer en het onderhoud van het waterstaatswerk gewaarborgd blijft en met inachtneming van de detailvoorwaarden zoals in volgende hoofdstukken uiteengezet;
- b) er geen sprake is van belemmering van de realisatie van een toekomstige dijkversterking binnen het profiel van vrije ruimte en met in achtneming van de detailvoorwaarden zoals in volgende hoofdstukken uiteengezet.

2.2. Toelichting bij algemeen toetskader

a. De aanvrager van de watervergunning of de initiatiefnemer dient te motiveren waarom naar zijn mening sprake is van een groot openbaar belang. Bij de beantwoording van de vraag of sprake is van een dergelijk groot openbaar belang is relevant of sprake is van een belang dat een zekere maatschappelijke waarde vertegenwoordigt. Dit belang moet naar aard en gewicht voldoende zwaarwegend zijn om verlening van een watervergunning te kunnen rechtvaardigen. Puur individuele belangen kunnen op grond van de jurisprudentie niet worden aangemerkt als "van groot openbaar belang".

b. Bestaande grondgebonden bedrijven zijn nauw verbonden met de omgeving rond de waterkering. De omvang van deze bedrijven is doorgaans zodanig gering, dat deze nooit kunnen voldoen aan de vereiste van groot openbaar belang. Niettemin is het om uiteenlopende redenen van ruimtelijk belang (economisch, landschappelijk, cultuurhistorisch, ecologisch) redelijk om bestaande, grondgebonden bedrijven ontwikkelingsruimte te bieden. Tenminste, wanneer daar aantoonbaar zwaarwegende bedrijfseconomische overwegingen aan ten grondslag liggen. En de nodige uitbreiding niet redelijkerwijs buiten de verbodszones kan worden gerealiseerd.

c. Zie hoofdstuk 4, Bouwwerken.

2.3. Toetskader bestaand stedelijk gebied

Onder stedelijk gebied wordt in deze beleidsregels verstaan: de bebouwde kom, inclusief bedrijven- en industrieterreinen en glastuinbouw.

In stedelijk gebied is de druk op de openbare ruimte hoog vanwege de vele functies die beslag leggen op de beperkte ruimte. De in stedelijk gebied gelegen waterkeringen bieden, naast de primaire functie waterkeren, ook vaak onderdak aan andere functies, zoals verkeer (wegen, fiets- en wandelpaden), ondergrondse infrastructuur en bebouwing.

Het beheer, onderhoud en eventueel verhoging en versterking van de waterkeringen vraagt steeds meer ruimte. In de legger waterkeringen komt dit o.a. tot uitdrukking in het profiel van vrije ruimte. Dit legt enerzijds een extra claim op de ruimte, anderzijds biedt dit kansen voor samenwerking: opgaven en functies kunnen met elkaar gecombineerd worden en op die manier meerwaarde creëren.

Als ruimtelijke ontwikkelingen in bestaand stedelijk gebied niet ten koste gaan van het functioneren van de waterkering, ook met het oog op toekomstige maatregelen voor dijkversterking, kan het waterschap een watervergunning verlenen.

Het waterschap staat open voor, en denkt mee over, robuuste oplossingen waarin de waterkerende functie is geïntegreerd in het ontwerp, bijvoorbeeld bij multifunctionele waterkeringen. Maatwerk, samenwerking en innovatieve oplossingen zijn hierbij cruciaal. Dijkversterkingsmaatregelen kunnen zo worden gecombineerd met andere ruimtelijke opgaven en vice versa. Juist in het stedelijk gebied, waar de ruimtedruk groot is, is dit van belang.

3. BELEIDSREGEL KABELS EN LEIDINGEN IN EN NABIJ WATERKERINGEN

3.1. Kader

3.1.1. Keur

Op grond van artikel 3.1 van de keur is het verboden zonder vergunning van het bestuur kabels en/of leidingen, inclusief bijbehorende voorzieningen (zoals bijvoorbeeld kwelschermen, appendages voor kathodische bescherming) te leggen, te verwijderen of te wijzigen.

3.1.2. Begripsbepaling

In het kader van deze beleidsregel wordt onderscheid gemaakt tussen een aantal groepen kabels/leidingen:

- Kabel: alle kabels waaronder elektriciteits-, signaal- en telecommunicatiekabels, inclusief bijbehorende voorzieningen. Glasvezelkabels vallen niet onder kabels omdat deze altijd in een mantelbuis worden gelegd. Glasvezelkabels worden daarom als kleine leiding beoordeeld.
- Mantelbuis: een korte drukloze leiding ter bescherming van kabels en/of mediumvoerende leidingen, veelal gelegen onder wegen, op- en afritten, bouwwerken of beplanting.
- Kleine (druk)leidingen: een leiding met een externe diameter tot maximaal 125 millimeter en/of een maximale druk van 10 bar, inclusief bijbehorende voorzieningen. Hieronder vallen onder andere huisaansluitingen voor water en gas, mantelbuizen voor glasvezelkabels en drainageleidingen.
- Grote (druk)leidingen: een leiding met een externe diameter van meer dan 125 millimeter en/of een druk van meer dan 10 bar, inclusief bijbehorende voorzieningen. Hieronder vallen onder andere hoofdtransportleidingen. (Grote (druk)leidingen zijn (vaak) kapitaalintensieve objecten.) *of verplaatsen/verwijderen, want heeft geen betrekking op omschrijven van begrip*
- Bijbehorende voorzieningen: voorzieningen die noodzakelijk vanuit waterkeringtechnische overwegingen of voor het in goede staat behouden van het kabel- of leidingnet. Dit zijn bijvoorbeeld kwelschermen, kleikisten, appendages voor kathodische bescherming, en afsluiters, uitgezonderd drukregulatiesystemen.

3.1.3. Toepassingsgebied

Deze beleidsregel is van toepassing op het leggen, wijzigen of verwijderen van kabels en/of leidingen, inclusief bijbehorende voorzieningen (zoals bijvoorbeeld kwelschermen, appendages voor kathodische bescherming) in alle waterkeringen en bijbehorende beschermingszones.

3.1.4. Raakvlakken met andere wet- en regelgeving

Beleidsregels

Voor het realiseren van bouwwerken ten behoeve van het functioneren van het kabel- en/of leidingnet (zoals bijvoorbeeld transformatorstations, pompputten, etc.) is de beleidsregel voor bouwwerken (hoofdstuk 4) van toepassing.

Voor het maken van een bodemenergiesysteem (WKO-systeem) is de beleidsregel voor milieu-, bodem- en archeologisch onderzoek en bodemenergiesystemen (hoofdstuk 6) van toepassing.

Relatie met normen

Voor leidingen in en nabij waterstaatswerken geldt de NEN3650-serie.

3.2. Doel van de beleidsregel

Het doel van deze beleidsregel is het beschermen van de functie van waterkeringen als onderdeel van het totale waterstaatkundige systeem. Bij het aanbrengen van kabels en leidingen in de kern- en beschermingszone van een waterkering is het voornamelijk van belang dat de waterkerende functie van de waterkering is gegarandeerd.

3.3. Motivering van de beleidsregel

3.3.1. Algemeen

De aanleg en de aanwezigheid van kabels en leidingen kan de waterkerende functie van de waterkering aantasten. Het waterschap is daarom terughoudend in het toestaan van kabels en leidingen binnen de waterkering en de bijbehorende beschermingszone. Het waterschap hanteert de 'nee, tenzij'-benadering bij het toetsen van deze watervergunningsaanvragen.

Schade aan leidingen komt regelmatig voor. Dit kan grote gevolgen hebben voor de stabiliteit van de waterkering. Schade aan de waterkering door verweking of explosie moet worden voorkomen door de leidingen die dit effect kunnen veroorzaken en die niet noodzakelijk in de waterkering of bijbehorende beschermingszone moeten liggen, buiten die zones aan te leggen.

3.3.2. Dijkkruisende kabels en/of leidingen

Kruisingen van kabels en/of leidingen met de waterkering verdienen aparte aandacht. Een kabel en/of leiding die de waterkering kruist vermindert de weerstand voor grond- en/of kwelwater. Daarom moeten deze kruisingen zo aangelegd worden, dat het risico van falen (van zowel de waterkering als de kabel en/of leiding) zo klein mogelijk wordt.

3.4. Toetsingscriteria

3.4.1. Algemeen

1. Kabels en leidingen zijn toegestaan in deel B van de beschermingszone.
2. Het ontwerp, de aanleg en het beheer van kabels en leidingen in en nabij waterkeringen moet uitgevoerd worden zoals in de NEN 3650 en NEN 3651 is aangegeven.
3. Toepassing van boogzinkers of schilboringen zijn binnen een waterkering en bijbehorende beschermingszone niet toegestaan.

3.4.2. Parallel aan een waterkering gelegen kabels en leidingen

1. Kabels en leidingen mogen worden gelegd:
 - in de beschermingszone deel A indien de aanvrager aantoont dat het niet mogelijk is buiten de waterkering en buiten de beschermingszone;
 - in de waterkering als de aanvrager aantoont dat het niet mogelijk is buiten de waterkering.
2. Kabels en leidingen mogen niet in het talud van de waterkering gelegd worden.
3. Toepassing van mantelbuizen parallel aan de waterkering wordt alleen toegestaan als het volgens de NEN 3650 en NEN 3651 noodzakelijk is. Deze situaties zijn:
 - onder een afrit of zijweg;
 - als er sprake is van bundeling van kabels bij een horizontaal gestuurde boring (HDD techniek). De mantelbuis moet buiten het te beschermen profiel worden gelegd.
4. Als een verstoringszone van een leiding binnen het te beschermen profiel van een waterkering komt te liggen, moet ter plaatse een vervangende waterkerende voorziening worden aangelegd. Het ontwerp moet voldoen aan de vigerende ontwerpvoorwaarden.

3.4.3. Dijkkruisende kabels en leidingen (algemeen)

1. Kruisingen van kabels en leidingen met waterkeringen moeten de waterkering haaks kruisen.
2. Kabels en leidingen die waterkeringen kruisen moeten als een stuk gelegd worden.
3. Een kruising moet drukloos gemaakt en afgesloten kunnen worden:
 - in mediumvoerende leidingen moeten afsluiters aan de binnendijkse en de buitendijkse zijde van de waterkering worden geplaatst. De afsluiters moeten ook tijdens hoogwaterperiodes bereikbaar en bedienbaar zijn;
 - niet mediumvoerende leidingen, zoals mantelbuizen of buizen voor glasvezelkabels, moeten ter plaatse van het in- en uittredepunt of ter plaatse van de binnen- en buitenkruinlijn van de waterkering worden afgedicht met 10 tot 20 centimeter flexibel synthetisch rubber.

3.4.4. Traditionele dijkkruisingen (open ontgraving/persing)

Ter plaatse van de binnen- of buitenkruinlijn moeten kabels en leidingen worden voorzien van een kwelscherm met kleikist, tenzij de kruising boven het maatgevende hoogwater plaatsvindt. Het kwelscherm moet een diameter hebben van ten minste 50 centimeter rondom de buitenzijde van de kabel of leiding.

3.4.5. Dijkkruisende horizontaal gestuurde boringen (HDD's)

1. Ter plaatse van de gehele waterkering en bijbehorende beschermingszone moet de bovenzijde van kabels en leidingen op een diepte liggen overeenkomstig de NEN-normen 3650 en 3651.
2. Ter plaatse van kruisingen met constructies, zoals damwanden en kwelschermen, moet de bovenzijde van de kabels en leidingen ten minste 5,00 meter onder de onderzijde van de constructie komen te liggen.
3. Ter plaatse van het in- en uittredepunt van de horizontaal gestuurde boring (HDD techniek) moet een kwelscherm met kleikist worden aangebracht. Het kwelscherm moet een diameter hebben van ten minste 50 centimeter rondom de buitenzijde van de kabel of leiding.

4. BELEIDSREGEL BOUWWERKEN

4.1. Kader

4.1.1. Keur

Op grond van artikel 3.1 van de Keur, is het verboden zonder watervergunning van het bestuur gebruik te maken van een waterstaatswerk of bijbehorende beschermingszones door, anders dan in overeenstemming met de waterhuishoudkundige functie daarin, daarop, daarboven, daarover of daaronder handelingen te verrichten, werken te behouden of vaste substanties of voorwerpen te laten staan of liggen.

Op grond van artikel 3.1 van de Keur is het ook verboden zonder watervergunning van het bestuur in het profiel van vrije ruimte werken te plaatsen of te behouden.

4.1.2. Begripsbepaling

Onder een bouwwerk wordt verstaan een door menselijk toedoen ontstane of te maken constructie met toebehoren. Dit betreffen niet-waterkerende (semi) permanente bouwwerken, zoals gebouwen of kunstwerken.

4.1.3. Toepassingsgebied

Deze beleidsregel is van toepassing op:

1. nieuw bouwwerk, en
2. wijziging van het huidige bouwwerk, bijvoorbeeld verbouw of herbouw, voor alle waterkeringen, de bijbehorende beschermingszones en profiel van vrije ruimte, die opgenomen zijn in de legger, dan wel zijn vastgelegd op de bij de legger behorende kaart, van het waterschap.

Verbouw of herbouw van een bestaand bouwwerk buiten het bestaande bouwoppervlak wordt beschouwd als nieuw medegebruik.

4.1.4. Raakvlakken met andere wet- en regelgeving

Op handelingen die onder het toepassingsbereik van deze regeling vallen, kan ook andere regelgeving van toepassing zijn. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de Waterwet, de Wabo of de Flora- en faunawet. Indien bijvoorbeeld voor een bepaalde handeling een ontheffing op grond van de Waterwet, Wabo of Flora- en faunawet nodig is, dan zal naast het voldoen aan deze beleidsregel, apart een ontheffing moeten worden aangevraagd bij het desbetreffende bevoegd gezag.

Er kunnen algemene regels van toepassing zijn.

4.2. Doel van de beleidsregel

Het doel van deze beleidsregel is om voor alle betrokkenen intern en extern transparant te maken op welke manier het waterschap bouwwerken op waterkeringen beoordeeld. Hierbij staat de veiligheid tegen overstroming van de waterkering voorop. Vanuit die randvoorwaarde maakt het waterschap een belangenafweging. Een basisvoorwaarde voor het instemmen met medegebruik is dat het beheer van de waterkering niet wordt belemmerd door het medegebruik. Met beheer wordt bedoeld alle activiteiten die nodig zijn om de waterkeringen op het vereiste veiligheidsniveau te houden, nu en in de toekomst. Hieronder vallen eventueel benodigde veiligheidstoets, regelmatig terugkerende onderhoudswerken, dijkversterkingen, inspectie en schouw en bestrijding van muskusratten.

4.3. Motivering van de beleidsregel

Vanuit de maatschappij bestaat de wens om bouwwerken die geen waterkerende functie hebben op waterkeringen te plaatsen. In het verleden zijn al veel niet waterkerende bouwwerken op een waterkering aangebracht. Dat kan gaan om een woning, bedrijfsgebouw, transformatorhuis of een brug. Deze werken moeten goed worden gereguleerd opdat de veiligheid van de waterkeringen nu en in de toekomst niet in gevaar komt. Ook het beheer en onderhoud mogen niet worden belemmerd en niet tot onevenredig hoge kosten voor het waterschap leiden.

Waar waterstanden van buitenwater 'storm-gedomineerd' zijn, zijn de risico's van falen van de waterkering als gevolg van falen van windturbines, zendmasten, reclamezuilen op masten, e.d., groter dan el-

ders. Gelet hierop zijn voor de primaire en regionale waterkeringen, globaal genomen, ten noorden/westen van de spoorlijn Zwolle-Meppel, de beleidsregels nader afgestemd op mogelijke plannen om windturbines e.d. te willen bouwen in de nabijheid van genoemde waterkeringen.

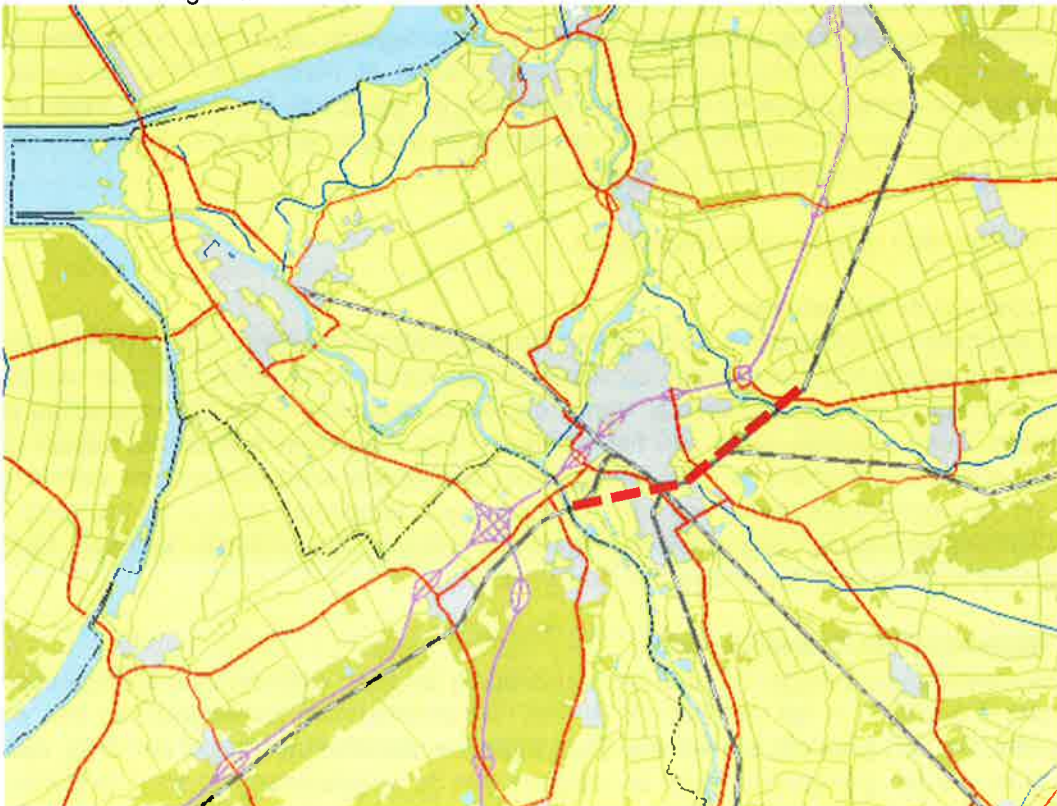
4.3.1. Functioneren waterkering

De waterkering dient zoveel mogelijk vrij te zijn van bouwwerken, omdat niet waterkerende objecten of werkzaamheden nabij een waterkering in beginsel het waterkerend vermogen en beheer van de kering in gevaar kunnen brengen, belemmeren of de kosten van het beheer onevenredig kunnen doen toenemen. Windturbines, zendmasten, reclamezuilen op masten, e.d. vormen ter plaatse van de waterkering en in de beschermingszone een risico. Het aanbrengen, functioneren en falen (bijvoorbeeld omvallen of afbreken) van dergelijke bouwwerken mag het functioneren van de waterkering niet negatief beïnvloeden. Dit heeft gevolgen voor de afstand ten opzichte van de waterkering waarop dergelijke bouwwerken aanvaardbaar zijn.

4.4. Toetsingscriteria

4.4.1. Algemeen

1. Met berekeningen moet worden aangetoond dat bouwwerken het waterkerende vermogen van de waterkering, nu en in de toekomst, niet in gevaar brengen. De aspecten die daarbij worden beoordeeld zijn macrostabiliteit, microstabiliteit, erosiebestendigheid en piping, e.e.a. afhankelijk van de afstand tussen het bouwwerk en de waterkering.
2. Bouwwerken mogen de mogelijkheid tot inspectie en onderhoud van de waterkering niet belemmeren.
3. Bouwwerken mogen niet tot extra kosten leiden voor het beheer van de waterkering.
4. Bouwwerken mogen niet worden gefundeerd op paalkoppen met een verzwaarde voet.
5. Bouwwerken mogen niet voorzien zijn van een kruipruimte.
6. Voor zover de toetsingscriteria specifieke betrekking hebben op windturbines, zendmasten, reclamezuilen op masten, e.d., gelden deze ten noorden/westen van de onderbroken rode lijn in onderstaande figuur.



7. Bouwwerken ter plaatse van de waterkering, beschermingszone deel A en het profiel van vrije ruimte mogen niet bestaan uit windturbines, zendmasten, reclamezuilen op masten, e.d.

4.4.2. Specifiek: Bouwwerken waterkering

1. Het bouwwerk moet buiten het waterstaatswerk worden aangelegd. Indien het bouwwerk, met in achtneming van het in hoofdstuk 2 genoemde toetskader, niet buiten het waterstaatswerk kan worden aangebracht, moeten vervangende waterkerende voorzieningen worden aangelegd. Het ontwerp hiervan moet voldoen aan de vigerende ontwerpvoorwaarden.
2. Verbouw en herbouw van bouwwerken moeten binnen het bestaande bouwoppervlak plaatsvinden.

4.4.3. Specifiek: Bouwwerken beschermingszone deel A

Het bouwwerk moet buiten de beschermingszone A worden aangelegd. Indien het bouwwerk, met in achtneming van het in hoofdstuk 2 genoemde toetskader, niet buiten het de beschermingszone A kan worden aangebracht, moet met berekeningen worden aangetoond dat het waterkerend vermogen van de waterkering, nu en in de toekomst niet in gevaar komt.

4.4.4. Specifiek: Bouwwerken profiel van vrije ruimte

1. Bouwwerken mogen in beginsel niet worden aangebracht in het profiel van vrije ruimte van de waterkering.
2. Indien, met in achtneming van het in hoofdstuk 2 genoemde toetskader, een bouwwerk niet buiten het profiel van vrije ruimte kan worden gebouwd, gelden de criteria zoals beschreven bij "Specifiek: Bouwwerken waterkering" of bij "Specifiek: Bouwwerken beschermingszone A".

4.4.5. Specifiek: Bouwwerken beschermingszone deel B

Bouwwerken mogen niet bestaan uit windturbines, zendmasten, reclamezuilen op masten, e.d. waarvan het valbereik van de mast met toebehoren zich uitstrekt tot in de waterkering. Het valbereik is de cirkel met als middelpunt de mast en met een straal gelijk aan de masthoogte met toebehoren.

4.4.6. Specifiek: Verheelde en aangeheelde waterkering

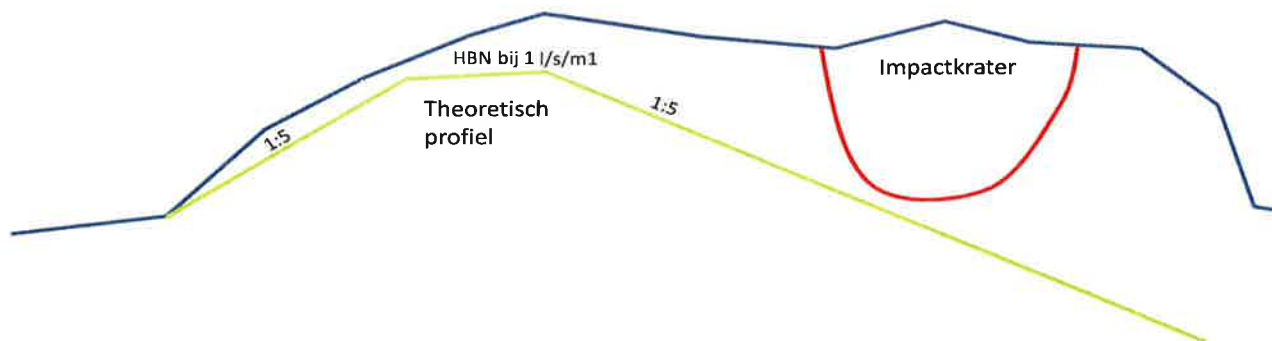
1. Het bouwwerk, niet zijnde een windturbine, zendmast of reclamezuil op mast, e.d., moet buiten het te beschermen leggerprofiel van de waterkering worden aangelegd. Indien, met in achtneming van het in hoofdstuk 2 genoemde toetskader, het bouwwerk niet buiten het te beschermen profiel kan worden aangebracht, moeten vervangende waterkerende voorzieningen worden aangelegd. Het ontwerp hiervan moet voldoen aan de vigerende ontwerpvoorwaarden.
2. Een windturbine, zendmast, reclamezuil op mast, e.d. mag in beginsel worden aangebracht in de beschermingszone indien bij een val daarvan de impactkrater niet komt beneden de denkbeeldige lijn dalend onder een helling van 1:5 vanaf de kruin van de waterkering, waarbij wordt uitgegaan van het volgende theoretische profiel van de waterkering:

De breedte van het theoretisch profiel wordt bepaald door:

- Het buitentalud 1:5;
- Kruinbreedte 4 m;
- Kruinhoogte gelijk aan Maatgevend Hydraulisch Belastingniveau (MHBN) bij 1 liter/seconde per m² overslag, uitgaande van de over 100 jaar te verwachten waterstand;
- Binnentalud 1:5.

De impactkrater(s) en het theoretisch profiel mogen elkaar niet doorsnijden.

Ter illustratie: in de afbeelding is een in beginsel vergunbare casus weergegeven (waarbij het werkelijke profiel in blauw is aangegeven):



4.4.7. Specifiek: Dijkstrekkings met aaneengesloten bestaande bouwwerken

1. Het plaatsen van bouwwerken binnen de waterkering, de bijbehorende beschermingszones deel A of het profiel van vrije ruimte is niet toegestaan, tenzij:
 - a. ter weerszijden van het te plaatsen bouwwerk bestaande, aanliggende bebouwing rechtmatig binnen de waterkering, de bijbehorende beschermingszone deel A of het profiel van vrije ruimte staat en
 - b. het bouwwerk niet voorbij de bestaande naastliggende doorgaande gevellijn wordt geplaatst (de gevellijn evenwijdig aan de waterkering).
2. Het bepaalde in het eerste lid geldt niet voor windturbines, zendmasten, reclamezuilen op masten, e.d.

5. BELEIDSREGEL WEGEN

5.1. Kader

5.1.1. Keur

Op grond van artikel 3.1 van de Keur, is het verboden zonder watervergunning van het bestuur gebruik te maken van een waterstaatswerk of bijbehorende beschermingszones door, anders dan in overeenstemming met de waterhuishoudkundige functie daarin, daarop, daarboven, daarover of daaronder handelingen te verrichten, werken te behouden of vaste substanties of voorwerpen te laten staan of liggen.

Op grond van artikel 3.1 van de Keur is het ook verboden zonder watervergunning van het bestuur in het profiel van vrije ruimte werken te plaatsen of te behouden.

5.1.2. Begripsbepaling

Onder een weg wordt verstaan een voor het verkeer geschikt gemaakte strook grond. Hieronder vallen onverharde wegen, gesloten verhardingen en open verhardingen.

Onverharde wegen zijn aangelegd zonder wegcunet (zoals wandelpaden, zandwegen of schelpenpaden). Gesloten verhardingen zijn opgebouwd uit een materiaal dat na het aanbrengen een solide geheel vormt en niet meer op te delen is, zoals asfalt en beton. Bij open verhardingen bestaat het wegdek uit losse elementen, zoals klinkers, stelconplaten of tegels.

5.1.3. Toepassingsgebied

Deze beleidsregel is van toepassing op het aanleggen of onderhouden van een weg in de waterkering, de bijbehorende beschermingszones of het profiel van vrije ruimte.

De beleidsregel is niet bedoeld om de wegen die voor de inwerkingtreding van deze beleidsregel aanwezig waren, te legaliseren.

5.1.4. Raakvlakken met andere wet- en regelgeving

Op handelingen die onder het toepassingsbereik van deze regeling vallen, kan ook andere regelgeving van toepassing zijn. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de Waterwet, de Wabo of de Flora- en faunawet. Indien bijvoorbeeld voor een bepaalde handeling een ontheffing op grond van de Waterwet, Wabo of Flora- en faunawet nodig is, dan zal naast het voldoen aan deze beleidsregel, apart een ontheffing moeten worden aangevraagd bij het desbetreffende bevoegd gezag.

Wanneer een activiteit onder bepaalde voorwaarden wordt uitgevoerd, kan het zijn dat deze activiteit niet vergunningplichtig is. Deze situaties heeft het waterschap opgenomen in algemene regels en vallen niet onder deze beleidsregel.

5.2. Doel van de beleidsregel

Het doel van deze beleidsregel is om voor alle betrokkenen intern en extern transparant te maken op welke manier het waterschap wegen op waterkeringen beoordeeld. Hierbij staat de veiligheid tegen overstroming van de waterkering voorop. Vanuit die randvoorwaarde maakt het waterschap een belangenafweging. Een

basisvoorwaarde voor het instemmen met medegebruik is dat het beheer van de waterkering niet wordt belemmerd door het medegebruik. Met beheer wordt bedoeld alle activiteiten die nodig zijn om de waterkeringen op het vereiste veiligheidsniveau te houden, nu en in de toekomst. Hieronder vallen eventueel benodigde veiligheidstoets, regelmatig terugkerende onderhoudswerken, dijkversterkingen, inspectie en schouw en bestrijding van muskusratten.

5.3. Motivering van de beleidsregel

Vanuit de maatschappij bestaat de wens om wegen die geen waterkerende functie hebben op waterkeringen te plaatsen. In het verleden zijn al veel wegen op een waterkering aangebracht. Deze wer-

ken moeten goed worden gereguleerd opdat de veiligheid van de waterkeringen nu en in de toekomst niet in gevaar komt. Ook het beheer en onderhoud mogen niet worden belemmerd en niet tot onevenredig hoge kosten voor het waterschap leiden.

5.3.1. Functioneren waterkering

Als er wegen op of nabij een waterkering worden aangelegd, mogen die het waterkerend vermogen en beheer van de kering niet in gevaar brengen, of de kosten van het beheer onevenredig doen toenemen.

5.4. Toetsingscriteria

5.4.1. Algemeen

1. Een weg mag het waterkerend vermogen van de waterkering, nu en in de toekomst, niet in gevaar brengen.
2. Wegen mogen de mogelijkheid tot inspectie en onderhoud van de waterkering niet belemmeren.
3. Wegen mogen niet tot extra kosten leiden voor het beheer van de waterkering.

5.4.2. Specifiek: Wegen waterkering

1. Een weg moet op een zodanige wijze worden aangebracht dat er een functiescheiding tussen wegfunctie en waterkerende functie wordt gerealiseerd en dat het gehele wegpakket inclusief fundering het waterkerend vermogen niet aantast.
2. Met stabiliteits- en zettingsberekeningen moet worden aangetoond dat een weg het waterkerend vermogen niet in gevaar brengt:
 - a. in de aanlegfase;
 - b. in de gebruiksfase inclusief verkeersbelasting;
 - c. bij gebruik van verkeersdrempels.
3. De afwatering van de verharding mag geen negatieve gevolgen hebben op de erosiebestendigheid en stabiliteit van de waterkering.
4. De kosten voor het onderhoud van de weg liggen te allen tijde bij de vergunninghouder, ook als het bestuur verzoekt de weg te verwijderen voor onderhoudswerkzaamheden aan de waterkering. Hiervoor zal zoveel mogelijk een termijn van aanzegging worden gehanteerd van drie jaar.
5. Bij het verlenen van watervergunningen voor nieuwe wegen worden voorschriften gesteld over:
 - a. het onderhoud en de kerende hoogte van de waterkering;
 - b. de maximaal toelaatbare verkeersbelasting op de waterkering.

5.4.3. Specifiek: Onderhoud aan bestaande wegen

1. Voor het verbeteren, aanpassen of vervangen van een bestaande weg moet voldaan worden aan de criteria onder "Algemeen" en "Specifiek: Wegen waterkering";
2. Indien geen functiescheiding conform de eerste criteria uit "Specifiek: Wegen waterkering" kan worden toegepast, dan is een maximale verstoring door de wegconstructie toegestaan tot aan het hoogste maatgevende hoogwater of boezem- of polderpeil. Een diepere verstoring wordt alleen toegestaan als er een kleikist wordt aangebracht. De kleikist moet:
 - minimaal 0,50 meter breed zijn;
 - aan de waterzijde van de weg zijn gelegen;
 - zo diep worden aangelegd dat wordt aangesloten op een slecht doorlatende ondergrond;
 - evenals de bovenkant van de weg, op voldoende kerende hoogte komen te liggen.

6. BELEIDSREGEL MILIEU-, BODEM- EN ARCHEOLOGISCH ONDERZOEK EN BODEMENERGIESYSTEMEN IN EN NABIJ WATERKERINGEN

6.1. Kader

6.1.1. Keur

Op grond van artikel 3.1 van de Keur, is het verboden zonder vergunning van het bestuur ontgravingen, sonderingen en/of boringen uit te voeren in de waterkering en bijbehorende beschermingszone. Hieronder valt ook het uitvoeren van milieu-, bodem- of archeologisch onderzoek, het plaatsen van peilbuizen, het realiseren van een bodemenergiesysteem en het uitvoeren van sonderingen en grondboringen.

6.1.2. Begripsbepaling

In deze beleidsregel worden de volgende begrippen onderscheiden:

- Bodemenergiesysteem: een systeem waarbij door middel van warmtewisselaars energie (waaronder warmte) wordt onttrokken aan het (diepe) grondwater.
- Milieu-, bodem- en archeologisch onderzoek: alle soorten onderzoek waarbij sonderingen/boringen worden uitgevoerd of grond wordt ontgraven. Hieronder vallen in ieder geval ook het uitvoeren van sonderingen/boringen, het plaatsen van peilbuizen, het graven van proefsleuven en het uitvoeren van explosiekernonderzoek.

6.1.3. Toepassingsgebied

Deze beleidsregel is van toepassing op het in alle waterkeringen en bijbehorende beschermingszones:

- uitvoeren van grondboringen;
- uitvoeren van sonderingen;
- plaatsen of verwijderen van peilbuizen;
- plaatsen van Bodemenergiesystemen;
- uitvoeren van milieu-, bodem-, archeologisch, of explosievenonderzoek.

6.1.4. Raakvlakken met andere wet- en regelgeving

Wetgeving

In verband met de diepte tot waarop bodemenergiesystemen worden aangelegd beïnvloeden deze systemen ook het diepe grondwater, althans in de situatie dat sprake is van een open systeem (waarbij grondwater wordt verplaatst). Dan is er behalve een watervergunning op basis van de Keur Waterschap Groot Salland voor de realisatie van bodemenergiesystemen ook een watervergunning in gevolge art. 6.4 Waterwet (onttrekken van grondwater) vereist. De provincie is hiervoor bevoegd gezag. Daarmee kan sprake zijn van meerdere bevoegde gezagen in het kader van de Waterwet, waardoor de samenloopregeling uit de Waterwet van toepassing is.

Voor de gesloten systemen (waarbij geen grondwater wordt verplaatst) is de gemeente bevoegd gezag en is e.e.a. gereguleerd in het Activiteitenbesluit en het Besluit lozen buiten inrichtingen. Bij deze categorie vindt hooguit grondwateronttrekking plaats bij de aanleg. Niet in de gebruiksfase.

Relatie met andere algemene regels en/of beleidsregels

Er kunnen ook andere beleidsregels van toepassing zijn op de voorgenomen werken.

6.2. Doel van de beleidsregel (naar analogie van andere hoofdstukken)

Het doel van deze beleidsregel is om voor alle betrokkenen intern en extern transparant te maken op welke manier het waterschap wegen op waterkeringen beoordeeld. Hierbij staat de veiligheid tegen overstroming van de waterkering voorop. Vanuit die randvoorwaarde maakt het waterschap een belangenafweging. Een basisvoorwaarde voor het instemmen met medegebruik is dat het beheer van de waterkering niet wordt belemmerd door het medegebruik. Met beheer wordt bedoeld alle activiteiten die nodig zijn om de waterkeringen op het vereiste veiligheidsniveau te houden, nu en in de toekomst. Hieronder vallen eventueel benodigde veiligheidstoets, regelmatig terugkerende onderhoudswerken, dijkversterkingen, inspectie en schouw en bestrijding van muskusratten.

Met betrekking tot het uitvoeren van milieu-, bodem- of archeologisch onderzoek, het plaatsen van peilbuizen, het realiseren van een bodemenergiesysteem en het uitvoeren van sonderingen en grondboringen is het met name van belang dat de stabiliteit en de waterkerende functie van de waterkering is gegarandeerd en dat een toename van kwel/piping wordt voorkomen.

6.3. Motivering van de beleidsregel

6.3.1. Beheer en onderhoud

Het uitvoeren van milieu-, bodem- of archeologisch onderzoek, het plaatsen van peilbuizen, het realiseren van een bodemenergiesysteem en het uitvoeren van sonderingen en grondboringen heeft relatief weinig invloed op het beheer en onderhoud van de waterkering. Het is van belang dat de waterkering, en in het bijzonder het buitentalud, voor aanvang van het stormseizoen volledig is hersteld, danwel zo nodig is voorzien van bekramming. Het is daarom in principe niet toegestaan dit soort onderzoek uit te voeren gedurende het stormseizoen.

6.3.2. Functioneren waterkering

Bij het uitvoeren van boringen, sonderingen en diepere ontgravingen bestaat het risico dat de afdichtende kleilaag van de waterkering doorsneden wordt. Dit kan, met name in kwel- en pipinggevoelige gebieden, leiden tot een waterstroom tussen verschillende watervoerende lagen (kortsluiting). Hierdoor kunnen kwelstromen ontstaan en wordt het risico op piping vergroot.

Bij grote ontgravingen kunnen problemen ontstaan met de stabiliteit van de waterkering, in het bijzonder als deze ontgravingen in het talud of bij de teen van de waterkering plaatsvinden. Daarnaast kunnen door het uitvoeren van boringen, sonderingen en/of het plaatsen van peilbuizen veranderingen in de grondwaterstand ontstaan. Veranderingen in de grondwaterstand kunnen leiden tot stabiliteitsproblemen bij waterkeringen.

6.4. Toetsingscriteria

6.4.1. Algemeen

Van toepassing zijn de eisen met betrekking tot verticale boringen BRL SIKB 2100.

6.4.2. Milieu-, bodem- en archeologisch onderzoek

1. Het uitvoeren van milieu- of archeologisch onderzoek op de waterkering is alleen toegestaan indien er een zwaarwegend belang wordt aangetoond, bijvoorbeeld wanneer het onderzoek vanuit andere wetgeving is vereist.
2. Tijdelijke Ontgravingen moeten zover mogelijk uit de waterkering plaatsvinden en mogen niet dieper plaatsvinden dan voor het onderzoek noodzakelijk is.
3. Indien de tijdelijke ontgraving in het waterstaatswerk en/of deel A van de beschermingszone dieper wordt dan 1 meter, moet de initiatiefnemer aantonen dat de stabiliteit van de waterkering niet in gevaar is.
4. Boringen en sonderingen binnen de invloedszones van kwel of piping zijn alleen toegestaan indien het intredepunt van de sondering of boring boven het maatgevende hoogwater ligt of als de noodzaak voor de sondering of boring op die locatie is aangetoond.
5. De bovenkant van de peilbuizen mag niet boven het maaiveld uitsteken.
6. Niet meer in gebruik zijnde peilbuizen moeten worden verwijderd.
7. Gaten die zijn ontstaan door de werkzaamheden moeten direct volledig worden gevuld met zwelklei of bentoniet ten behoeve van een blijvend waterdichte afdichting.
8. Seismische onderzoeken in of op de waterkering zijn niet toegestaan. Seismisch onderzoek in de beschermingszones is alleen toegestaan, indien de aanvrager aantoont dat dit geen negatieve gevolgen heeft voor de waterkering.

6.4.3. Bodemenergiesystemen

1. De bronnen moeten zodanig worden gerealiseerd dat inspectie ook bij hoogwater mogelijk is.

2. Boringen voor bodemenergiesystemen mogen in beginsel niet in de waterkering of binnen de beschermingszone deel A worden gerealiseerd.
3. Bij meerdere boringen moet de boorlijn haaks op de waterkering staan.
4. Er moet een boormethode worden toegepast waarbij een boorspoeling, bijvoorbeeld bentoniet wordt gebruikt, waarmee ook in onsamenhangende grond, zoals zand- en grindlagen, de standzekerheid van de boorgatwand gegarandeerd is.
5. De ruimte tussen de boorgatwand en de verticale filterleiding moet worden opgevuld met een uithardende boorvloeistof, zoals bentoniet of een gelijkwaardig materiaal.
6. Bij open systemen mag tot maximaal 3,00 meter boven het geperforeerde deel van de filterbuis filtergrind worden gebruikt.
7. Rondom de mantelbuis moet een kleikist met kwelscherm worden aangebracht. Het kwelscherm heeft een breedte van minimaal 100 centimeter rondom de mantelbuis.
8. In de situatie dat na het boren de mantelbuis wordt gelicht, moet het resterende boorgat verder worden opgevuld met de uithardende boorvloeistof.
9. In geval van een open systeem moet de aanvrager aantonen dat er geen gevaar is voor de waterkering door middel van een 3-dimensionaal grondwatermodel waarbij rekening wordt gehouden met variatie van de dikte van de bodemlagen, doorlaatfactoren en situering van de onttrekkings- en retourfilters.

7. BELEIDSREGEL OPHOGINGEN EN AFGRAVINGEN IN EN NABIJ WATERKERINGEN

7.1. Kader

7.1.1. Keur

Op grond van artikel 3.1 van de Keur, is het verboden zonder vergunning van het bestuur ophogingen te realiseren of ontgravingen uit te voeren in de waterkering en bijbehorende beschermingszones.

7.1.2. Begripsbepaling

In deze beleidsregel worden de volgende begrippen onderscheiden.

- Ophoging: iedere tijdelijke of permanente verhoging van het maaiveld.
- Afgravenen: iedere (semi-)permanente verlaging van het maaiveld.

7.1.3. Toepassingsgebied

Deze beleidsregel is van toepassing op het verhogen en verlagen van het maaiveld op alle waterstaatswerken zijnde waterkeringen en bijbehorende beschermingszones.

7.1.4. Raakvlakken met andere wet- en regelgeving

Wetgeving

Voor grote ontgravingen/ontgrondingen of ophogingen kan een vergunning op basis van de Ontgrondingenwet vereist zijn. Daarnaast kan het Besluit bodemkwaliteit een rol spelen.

Voor veel soorten kabels en leidingen geldt een minimaal en/of een maximaal toelaatbare gronddekking. Voor ontgravingen of ophogingen boven kabels en leidingen is daarom ook toestemming van de kabel- en/of leidingbeheerder noodzakelijk.

Relatie met andere beleidsregels

Er kunnen ook andere beleidsregels van toepassing zijn.

Normen en richtlijnen

Om voor de ontgrondingsbedrijven uniformiteit in het toetsingskader aan te brengen, sluit het waterschap aan bij de CUR-aanbeveling 113 'Oeverstabiliteit bij zandwinputten', die is opgesteld voor ontgrondingen.

7.2. Doel van de beleidsregel

Het doel van deze beleidsregel is om voor alle betrokkenen intern en extern transparant te maken op welke manier het waterschap wegen op waterkeringen beoordeeld. Hierbij staat de veiligheid tegen overstroming van de waterkering voorop. Vanuit die randvoorwaarde maakt het waterschap een belangenafweging. Een basisvoorwaarde voor het instemmen met medegebruik is dat het beheer van de waterkering niet wordt belemmerd door het medegebruik. Met beheer wordt bedoeld alle activiteiten die nodig zijn om de waterkeringen op het vereiste veiligheidsniveau te houden, nu en in de toekomst. Hieronder vallen eventueel benodigde veiligheidstoets, regelmatig terugkerende onderhoudswerken, dijkversterkingen, inspectie en schouw en bestrijding van muskusratten.

7.3. Motivering van de beleidsregel

Bij ontgravingen en ophogingen is het van belang dat er geen verschuivingen van de oever en/of het dijklichaam optreden, waardoor de stabiliteit en daarmee de waterkerende functie van de waterkering negatief zou kunnen worden beïnvloed. Ophogingen tegen de waterkering kunnen gevolgen hebben voor het uitvoeren onderhoud van de waterkering, bijvoorbeeld doordat maaivakken worden onderbroken.

7.3.1. Functioneren waterkering

Ontgravingen en ophogingen kunnen op een aantal manieren gevaar opleveren voor de waterkering. Het heeft vooral invloed op de stabiliteit van de waterkering. Bij een ontgraving of ophoging is het mogelijk dat er verzakkingen optreden. Als deze verzakkingen in (de buurt van) waterkeringen plaatsvinden, kunnen ze een negatieve invloed hebben op de stabiliteit van de waterkering.

Als ophogingen plaatsvinden boven leidingen zal dit leiden tot extra belasting van de leidingen. Beschadigingen aan leidingen in of nabij waterkeringen vormen een groot risico voor de stabiliteit van de waterkering.

Ophogingen van het maaiveld nabij de waterkering kunnen ertoe leiden dat er een laagte ontstaat tussen de waterkering en de ophoging. Hierdoor kan de waterkering aan de teen/voet verweken hetgeen een negatieve invloed heeft op de stabiliteit van de waterkering.

7.4. Toetsingscriteria

7.4.1. Ontgravingen

1. Ontgravingen binnen het te beschermen profiel van de waterkering zijn niet toegestaan.
2. Bij ontgravingen in het waterstaatswerk en de beschermingszone A dieper dan 0,5 m meter dient door middel van stabiliteitsberekeningen aangetoond te worden dat de ontgraving geen negatieve invloed heeft op de stabiliteit van de waterkering.
3. Als na de ontgraving in het waterstaatswerk en de beschermingszone A een afdichtende kleilaag van minder dan 1,50 meter overblijft, moet door middel van berekeningen aangetoond worden dat de ontgraving geen toename van de hoeveelheid kwel/piping als gevolg zal hebben. Eventuele (door het waterschap goed te keuren) mitigerende maatregelen kunnen hierbij meegerekend worden.

7.4.2. Ophogingen

1. Ophogingen voor perceelontsluitingen worden in principe alleen toegestaan als het perceel nog niet ontsloten is en er redelijkerwijs geen andere wijze van ontsluiten mogelijk is.
2. Bij ophogingen op/tegen de waterkering dient de ophoging te worden afgewerkt met daarvoor geschikte grond die dezelfde opbouw en samenstelling heeft als de grond in de aangrenzende omgeving.
3. Binnen het profiel van vrije ruimte hangen de te stellen eisen aan de samenstelling van de ophoging af van de concrete omstandigheden.
4. Afhankelijk van de mate van ophoging moet in zettingsgevoelige gebieden door middel van stabiliteits- en zettingsberekeningen worden aangetoond dat de ophoging geen negatieve invloed heeft op de waterkering, aanwezige voorzieningen in de waterkering (bijvoorbeeld aanwezige kabels en/of leidingen).
5. Ophogingen moeten zo worden aangelegd dat de afwatering van de waterkering niet gehinderd wordt en geen verweking van de waterkering kan optreden.

8. TOETSKADER BEHEER EN ONDERHOUD

8.1. Doel

Bij het aanbrengen en hebben van een werk:

1. Mag de toegankelijkheid en het onderhoud van de waterkering niet worden belemmerd;
2. Mag het beheer van de waterkering niet tot onevenredige kosten leiden, en moet de initiatiefnemer in zijn ontwerp rekening houden met de effecten van mogelijke faalmechanismen (zoals zettingen, kwelstromen en golfoverslag) als gevolg van onderhoudswerken en verbeteringswerken van de waterkering.

8.2. Toelichting

Met beheer wordt bedoeld alle activiteiten die nodig zijn om de waterkeringen op het vereiste veiligheidsniveau te houden, nu en in de toekomst.

Medegebruik kan ertoe leiden dat beheer en onderhoud van de kering belemmerd wordt. Het waterschap moet de waterkering regelmatig kunnen inspecteren (bij genormeerde keringen onderdeel van de veiligheidstoetsing), kunnen toetsen (bijvoorbeeld door uitvoering van grondonderzoek) en kunnen onderhouden (bijvoorbeeld door het repareren van de bekleding, ophogen van verzakte delen). Werken op de waterkering kunnen de uitvoering van deze werkzaamheden belemmeren en kunnen voor het waterschap kostenverhogend werken. Daarom worden ten aanzien van de toegankelijkheid en onderhoud voorwaarden gesteld.

9. TOETSKADER DIJKSLUITINGSPERIODE

9.1. Doel

In de periode van 15 oktober tot 15 april zal Waterschap Groot Salland afhankelijk van de situatie aanvullende voorwaarden stellen of voorzieningen voorschrijven die de veiligheid van de kering waarborgen. Indien aan deze voorwaarden niet kan worden voldaan of voorzieningen niet kunnen worden getroffen, kunnen werken tijdens de periode van 15 oktober tot 15 april niet worden uitgevoerd.

9.2. Toelichting

De kans op het falen van de waterkering is het grootst op het moment dat de waterkering het zwaarst belast wordt. Deze belasting treedt op bij hoge waterstanden en sterke wind. In de periode van 15 oktober tot 15 april (het stormseizoen) is er een grotere kans op het optreden van hoog water in combinatie met sterke wind. Bij het verrichten van werkzaamheden in de waterkering in deze periode wordt de functie van de waterkering aangetast.

Zwaarwegend belang

Vanwege het grotere risico op het falen van de waterkering, als gevolg van werken die de dijkbekleding aantasten, gedurende het stormseizoen worden werken in of nabij primaire waterkeringen uitsluitend toegestaan indien sprake is van zwaarwegende belangen.

Toegankelijkheid waterkering

Waterkeringen moeten voor het waterschap te allen tijde bereikbaar kunnen zijn voor onder andere inspectie of calamiteiten. Het uitvoeren van werken, zeker gedurende het stormseizoen, mag geen belemmering opleveren.

Waterkerend vermogen

Gedurende het stormseizoen is de risico op falen het grootst. Werken mogen geen negatief effect hebben op het waterkerend vermogen van de waterkering.

In sommige gevallen zijn technische maatregelen noodzakelijk, om de invloed van de werkzaamheden op de waterkering te beperken dan wel te niet te doen. De te nemen maatregelen zijn afhankelijk van de locatie, type werkzaamheden en de tijdsduur. Het is niet mogelijk om per specifiek werk aan te geven hoe en met welke maatregelen de werkzaamheden mogen worden uitgevoerd. In de afweging kan na beoordeling van alle hierboven genoemde aspecten door het waterschap een pakket van te nemen maatregelen worden voorgeschreven in de watervergunning. Bij dit pakket kan gedacht worden aan erosiebestendige maatregelen, toegankelijkheidsvoorzieningen of vervangende waterkerende voorzieningen.

